

# Světový den boje proti rakovině: nejčastější karcinom je prsu a prostaty

3.2.2026 - Viktorie Plívová | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

**Rakovina prsu u žen a rakovina prostaty u mužů patří mezi nejčastější onkologická onemocnění. S některým typem rakoviny se léčí přes 330 tisíc klientů Všeobecné zdravotní pojišťovny, z toho loni to bylo 54 tisíc klientů s karcinomem prostaty a 57 tisíc klientek se zhoubným novotvarem prsu. Obě onemocnění lze včas odhalit díky celonárodnímu screeningovému programu. Tiskovou zprávu vydáváme při příležitosti Světového dne boje proti rakovině (4.2.).**

Obě tato vážná onemocnění v prvních fázích probíhají často bez příznaků, a proto je včasný záchyt pomocí screeningu klíčový. Screeningové vyšetření dokáže odhalit přednádorové změny nebo časná stadia rakoviny ještě předtím, než se projeví příznaky.

„Onemocnění rakoviny prsu máme nejvíce ve věkové kategorii nad 70 let, a to stejné se týká i onemocnění karcinomu prostaty. Zájem o preventivní vyšetření rok od roku roste,“ říká **Jan Bodnár**, náměstek ředitele VZP pro zdravotní péči, a dodává: „Mamografický screening loni absolvovalo téměř 410 tisíc klientek a screening prostaty přes 108 tisíc klientů. Pokud srovnáme roky 2019 a 2025, tak účast na mamografickém screeningu vzrostla o 11 procent.“

## 2021 2022 2023 2024 2025 (leden-listopad)

Klienti s rakovinou prostaty 45 150 47 082 49 165 51 742 53 639

Klientky s rakovinou prsu 55 120 55 403 56 454 57 467 57 074

Jak uvádí Státní zdravotní ústav, výskyt nádorových onemocnění celosvětově stále narůstá, což představuje obrovskou fyzickou, emocionální a finanční zátěž pro jednotlivce, rodiny i zdravotní systémy. Pravděpodobnost onemocnění rakovinou stoupá s věkem, s největší pravděpodobností v důsledku kumulace rizik pro konkrétní druhy rakoviny během života a klesající účinnosti přirozených buněčných opravných mechanismů.

Každý rok je u nás diagnostikováno téměř 8000 nových případů rakoviny prsu a kolem 1700 českých žen ročně kvůli ní umírá. Každý rok onemocní nádorem prostaty okolo 8200 mužů a přibližně 1500 ročně na tuto nemoc umírá.

## Screening je bezbolestný a nejlepší prevence

**V České republice mají lidé aktuálně k dispozici pět screeningových programů zaměřených na odhalení případného onkologického onemocnění.** Cílem screeningových programů je časný záchyt závažných onemocnění, zejména nádorových, v jejich počátečních stádiích. Pacienty do těchto programů zařazují dle věku, pohlaví a dalších parametrů (např. specifická kuřácká anamnéza) příslušní lékaři – praktický lékař (screening kolorektálního karcinomu/karcinomu prsu/aneurysmatu břišní aorty, program časného záchytu karcinomu prostaty/karcinomu plic/osteoporózy), gynekolog (screening kolorektálního karcinomu/karcinomu prsu/karcinomu děložního hrdla, program časného záchytu osteoporózy), urolog (screening karcinomu prostaty), plicní lékař (časný záchyt karcinomu plic).

## Tři důvody, proč využít screening:

- **Pravidelné screenings zachraňují život:** mohou odhalit závažné nemoci v raném stádiu  
**Vyšetření je zdarma:** screeningová vyšetření (rakovina prsu, děložního hrdla, kolorektální karcinom a další) jsou plně hrazená z veřejného zdravotního pojištění
- **Pro všechny věkové kategorie:** každý může využít preventivní péči k ochraně svého zdraví

## Hlavní screeningové programy:

- **Karcinom prsu:** mamografie na akreditovaném pracovišti od 45 let, 1krát za dva roky
- **Karcinom prostaty:** bezplatný test PSA, od 50 do 69 let
- **Kolorektální karcinom:** test na okultní krvácení (50–55 let ročně, od 45 let 1× za dva roky) nebo kolonoskopie (od 50 let, 1krát za 10 let)
- **Děložní hrdlo:** cytologické vyšetření stěru (od 15 let, 1krát ročně)
- **Karcinom plic:** preventivní vyšetření formou nízkodávkované CT, určen pro současné i bývalé kuřáky ve věku 55 až 74 let

Z průzkumu, který si nechala VZP vypracovat, vyplývá, že jen 55 % Čechů ví, že screening je preventivní vyšetření k odhalení nemocí v časných a léčitelných stádiích. Některé ze screeningových vyšetření podstoupilo podle vlastní odpovědi pouze 30 % dotázaných. Z šetření dále vyplynulo, že se s nádorovým onemocněním v blízké rodině setkala celá polovina respondentů (52 %). Ti, kteří si takovou zkušenost nesou, jsou pak také ochotnější k návštěvě screeningového vyšetření.

*\*průzkum pro VZP ČR; agentura ppm factum research, s. r. o. (11/2024); 1 000 respondentů 18+*

VZP apeluje na všechny klientky a klienty ve věku nad 35 resp. 45 let, aby nezanedbávali prevenci a využili možnost **absolvovat screeningová vyšetření**.

**Viktorie Plívová**

Tisková mluvčí

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/svetovy-den-boje-proti-rakovine-nejcastejsi-karcinom-je-prsu-a-prostaty>